G61/BPS102/EE/20160519

वेळ : 3 तास **गुण : 80**

विद्यार्थ्यांसाठी सूचना :

1. विभाग A वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांचा आहे. त्याची उत्तरे उत्तरपत्रिका / OMR Sheet वर नोंदवायची आहेत.

2. OMR Sheet वरील चार पर्यायांपैकी अचूक पर्यायाखालील वर्तुळ काळ्या पेनाने पूर्ण भरावे. वर्तुळ अर्धवट भरल्यास अथवा एका प्रश्नास जास्त वर्तुळ भरल्यास ते उत्तर चुकीचे समजले जाईल.

A B C D

उत्तराची अयोग्य नोंद

A B C D

उत्तराची योग्य नोंद

3. बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये सर्वात अचूक उत्तरे नोंदविणे अपेक्षित आहे.

4. विभाग B वस्तुनिष्ठ विनापर्यायी स्वरूपाचा आहे. त्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिली आहे.

5. FY BA साठी उणे पद्धत लागू नाही.

SECTION - A (गुण : 40)

या विभागात एकूण 80 प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला अर्धा गुण याप्रमाणे हा विभाग 40 गुणांचा आहे. या विभागाला उणे गुण पद्धत लागू नाही.

For all conclusion and assumption questions options are as follows

a) Only 1 follows
b) Only 2 follows
c) Both 1 and 2 follows
d) Neither follows

1. You are late for the meeting because you wake up late. You would ____.
   a) Apologise for being late
   b) Argue with the boss and don't apologise
   c) Accept that it is your mistake
   d) (a) and (c) both are correct

2. **Statement:**
   i) Some cricketers are footballers
   ii) All footballers are musicians
   Conclusion:
   i) Some cricketers are musicians
   ii) All cricketers are musicians

3. **Statement:**
   i) All girls have bikes.
   ii) All bikes have mirror
   Conclusion:
   i) All girls have mirror.
   ii) All mirrors have girls

4. **Statement:**
   i) All Tigers are wild.
   ii) All Tigers are yellow and black.
   Conclusion:
   i) All Tigers are wild as well as yellow and black
   ii) All Tiger areas yellow and black.

5. Omkar is facing North-East opposite to Anup, he says to Anup, "There is a Snake at your 9 O'clock". In what direction is the Snake?
   a) East b) North-East
   c) West d) South

6. Your supervisor spoils your balance sheet accidently. You would,
   a) Say it's 'OK' b) Laugh it off
   c) Spoil his/her work d) Harm him/her

Q. 7 to 9

4 girls A, B, C, D and 2 boys X, Y sit on a hexagonal table facing each other. They follow the following condition:
- Two boys sit together.
- A and B does not sit together.
- Y is left to X.
- D is right to A.

7. Who is opposite to Y?
   a) D b) C
   c) B d) X

8. Who is immediate left to D?
   a) A b) X
   c) C d) B

9. What is the position of A (clockwise); if X and A interchange their places?
   a) 1 b) 2
   c) 4 d) 5

10. Use this binocular for observation of birds.
    Assumptions:
    i) This binocular is good for observing birds.
    ii) The person is preparing for outdoor.

11. Railway weren't affected even after heavy floods.
    Assumptions:
    i) Floods don't affect railways.
    ii) Enough precautions were taken by railway authorities.

12. It is a star, because it shines.
    Assumptions:
    i) Shining things aren't stars
    ii) All that shines is star

13. According to research, anthropogenic pressure cause global warming and climate change.
    a) We should promote sustainable living lifestlye
    b) Government should bring central on polluting agents
    c) Awareness among people is important
    d) All of the above

14. Average global temperature has been on rise.
    a) Awareness campaigns should be launched.
    b) Sustainable development should be promoted
    c) Development of industries should be stopped
    d) (a) and (b) both are correct.

Q. 15, 16, 17, 18 option

a) Only 1 b) Only 2
c) Both d) Neither

15. Western Ghats has been declared as ecosensitive zone. What should be the course of action?
    1) There is need to protect western ghats to listen the impact
    2) Government is taking steps to protect western ghats

16. Tur dal is becoming very expensive due to illegal stocking. What should be done?
    1) Government should immediately seize illegally stocked tur dal.
    2) Government should auction this seized dal and make it available to middle class and poor families at reasonable rate

17. Manish has cleared UPSC prelims and is feeling very excited. What should be done?
    1) He should feel excited and not study.
    2) Start preparation for next exam and get guidance from faculties.

18. There is a sudden rise in malaria after the floods. What should be done?
    a) Study should be conducted to identify the mosquito breeding places.
    b) Preventive measures should be launched immediately in the affected areas.

19. If TIGER is coded 2097518, LION as 1291514 the CAT is
    a) 3201 b) 1203
    c) 3120 d) 2013

20. Best officer is he/she who is ____.
    a) Efficient b) Clean
    c) Innovative d) (a) and (b) both

21. Minimum government, maximum governance means
    a) Less government control and interference in people lines
    b) Total control of few ministers of whole country
    c) Effective and efficient working to make decision-making more faster
    d) None of the above

22. If someone pressurise you to do corruption, in which you will be given big share?
    a) You will happily agree to that
    b) You will deny and won't act against the person
    c) You will report it immediately to the concerned authority and you wan't do corruption
    d) None of the above

23. Your friend asks for answer from you in exam. You will
    a) Help your friend as he is your best friend.
    b) Report it to teacher
    c) Behave as if nothing happened
    d) None of the above

24. There is sudden increase in garbage piles in your locality, what will you do?
    a) Ignore
    b) Immediately inform the authority concerned
    c) Keep the follow up with the authorities until it is cleaned
    d) (b) and (c) both

25. 6 ते 18 वर्षे वयाला खालीलपैकी काय म्हणतात?
    a) मासिक वय
    b) शाळापूर्व वय
    c) त्रासदायक वय
    d) ताणाचे वय

26. भीतीदायक वय असे कोणत्या वयाला म्हटले आहे?
    a) 18 ते 40 पर्यंत
    b) 6 ते 18 पर्यंत
    c) 40 च्या पुढे
    d) वरीलपैकी नाही

27. जोहारी विंडो ही संकल्पना कोणी तयार केली?
    a) जोसेफ व हॅरी
    b) जोनाथन व हॅरीस
    c) जॅकी व हॅरी
    d) जोसेफिन व हरेश

28. बुद्धीच्या स्वरूपासंबंधी द्विघटक सिद्धांत कोणी मांडला?
    a) चार्ल्स स्पिअरमन
    b) हॉवर्ड गार्डनर
    c) रॉबर्ट स्टनबर्ग
    d) हॅरी जोसेफ

29. शाब्दिक/भाषिक हा बुद्धिमत्तेचा प्रकार कोणत्या व्यवसायाला पूरक आहे?
a) शास्त्रज्ञ
b) तत्त्वज्ञानी
c) लेखक
d) नेते

30. बुद्धिगुणांक कसे मोजतात?
a) $\frac{100}{\text{मानसिक वय}} \times \text{जैविक वय}$
b) $\text{मानसिक वय} \times \frac{\text{जैविक वय}}{100}$
c) $\frac{\text{जैविक वय}}{\text{मानसिक वय}} \times 100$
d) वरील सर्व

31. राव्हनच्या चाचण्यांत _____ गट असून प्रत्येक गटात ——— आकृत्या आहेत.
a) 12, 5
b) 5, 11
c) 5, 12
d) 4, 12

32. SOFT या संकल्पनेचा उगम कधी झाला?
a) 1690-1710
b) 1960-1965
c) 1960-1970
d) 1970-1975

33. अमेरिका सेवानियोजन समितीने निवड प्रक्रियेसाठी कोणती चाचणी तयार केली होती?
a) सर्वसामान्य अभिक्षमता चाचणी
b) विविध अभिक्षमता चाचणी
c) वेश्लरची प्रौढांसाठी चाचणी
d) स्टर्नबर्गचा सिद्धांत

34. 'लॅटरल थिंकिंग' हे पुस्तक कोणी लिहिले?
a) हॅरी जोसेफ
b) स्टर्नबर्ग
c) एडवर्ड डि बोनो
d) हेम्फ्रे

35. 'ब्लॅक हॅट' चा अर्थ काय?
a) फायदे
b) अडचणी
c) काळजी
d) (b) व (c)

36. रचना करताना आपण ——— व ——— उपयोग करतो.
a) तर्काचा, बुद्धीचा
b) माहितीचा, बुद्धीचा
c) तर्काचा, माहितीचा
d) वरील सर्व

37. 2 ते 6 वर्षांतील मुलांची ——— व ——— वाढ सर्वांत जास्त होते.
a) शाब्दिक
b) बौद्धिक
c) शारीरिक
d) (a) व (b)

38. ——— हे वर्षे प्रश्नात्मक वय असते.
a) पहिले दोन वर्षे
b) 18 ते 40
c) 2 ते 6
d) 40 च्या पुढे

39. जी माहिती स्वत:लाही माहीत नसते व इतरांनाही माहीत नसते. या सर्व गोष्टी ——— या भागात येतात.
a) अज्ञात स्व
b) अंध स्व
c) प्रकट स्व
d) पुनर्भरण

40. आदर्श गवाक्ष प्रारूपात ——— या भागात क्षेत्र सर्वांत जास्त असते.
a) अंध स्व
b) प्रकट स्व
c) अज्ञात स्व
d) सुप्त स्व

41. वेश्लरच्या या चाचणीत ——— मुख्य श्रेणी आहेत व ——– उपश्रेण्या आहेत.
a) 4 व 12
b) 2 व 11
c) 3 व 10
d) 2 व 10

42. 'इमोशनल इंटेलिजन्स' हे पुस्तक ——— याने लिहिले.
a) चार्ल्स डार्विन
b) डॅनियल गोलमन
c) जोसेफ
d) हॅरी इंगम

43. आपला मेंदू ——— सारखा असतो, हा विचार एरिक बर्न व ——— यांनी मांडला.
a) रेडिओ, केनफील्ड
b) टेपरेकॉर्डर, पेनफील्ड
c) टी.व्ही. सिग्मंड
d) रेडिओ, पेनफील्ड

44. ग्राहकांच्या भावविश्वाची कदर करणे हा संप्रेषण प्रभावी होण्यासाठी एक ——— आहे.
a) मंत्र
b) यंत्र
c) तंत्र
d) वरील सर्व

45. ——— या काळामध्ये स्त्री ही जास्त मानसिक तणाव सहन करू शकत नाही.
a) Menopause
b) Pregnancy
c) Harmonal changes
d) वरीलपैकी कोणतेही नाही

46. 6 ते 18 वयात मुले कुठली कौशल्ये शिकतात?
a) सामाजिक b) शालेय
c) खेळातील d) वरील सर्व

47. SOFT या संकल्पनेत S म्हणजे काय?
a) Soft
b) Strength
c) Satisfactory
d) None of the above

48. स्वोटचे दोन महत्त्वाचे फायदे कोणते?
a) करिअर प्लॅनिंग
b) निर्णय घेण्यासाठी
c) आपला कल ओळखण्यासाठी
d) (a) व (b)

49. पुढीलपैकी कोणते मानवी विनिमयाचे प्रकार आहेत?
a) हेतुपरस्पर
b) विरोधी
c) समांतर किंवा पूरक
d) वरील सर्व

50. भावनिक बुद्धिमत्ता कोणी सांगितली आहे?
a) डॅनिअल गोलमन b) सिग्मंड फ्रॉइड
c) जेम्स स्टोनर d) वरील सर्व

51. Correct venn diagram for :
Nagpur, Nasik, Maharashtra
a) b)
c) d)

52. A sign post is erected at a crossing. Due to a storm, it gets turned in such a way that the direction which should have originally shown as North-East is now showing as North-West. A passerby walks in the wrong direction thinking that it is South. Which direction is he actually walking in?
a) North-East b) North
c) South-West d) West

53. If INDIA is JOEJB, how is BHARAT.
a) CIBSU b) AHCSU
c) DPSUB d) CGHRT

54. If D = 2 and Z = 13 and CAT = 14, then MAN =
a) 15 b) 16
c) 14 d) 13

55. Find odd man out:
a) Cat b) Bat
c) Tiger d) Lion

56. Find odd man out
a) Earth b) Mars
c) Uranus d) Sun

57. Complete the series:
BCD, FGH, IJK, MNO
a) QRT b) RST
c) QRS d) TUV

58. Vinay says "Rashmi is daughter of my only child" then how is Rashmi related to Vinay.
a) Granddaughter b) Niece
c) Daughter d) Grandfather

59. You find their is Tiger poaching. You will
a) Keep quiet
b) Act as if nothing has happened
c) Report is to concerned authority
d) Ask for the share

60. Complete the series:
AZB, DWE, GTH, ____
a) JKQ b) JQK
c) KQJ d) MNJ

61. रिक्त स्थानी योग्य अंक भरा.

6	4		8	3		?	10
2	12		6	4		5	9

a) 14 b) 15
c) 17 d) 18

62. Correct venn diagram for:
India, Pakistan, Leh
a) b)
c) d)

63. दिल्ली : भारत :: ..... : हरयाणा
a) पटियाला b) चंदिगढ
c) अमृतसर d) जोधपूर

64. एका अधिकाऱ्याला मिळालेला पगार पुढीलप्रमाणे आहे ₹ 33,000, ₹ 31,000, ₹ 43,000 तर त्याच्या पगाराची सरासरी किती?
a) ₹ 32,000 b) ₹ 31,000
c) ₹ 33,000 d) ₹ 45,000

65. BCABCDB_E_FBCC

a) CBC b) BCC

c) CCB d) BED

66. जर BATTLE हे BATLTE असे लिहिले तर त्याच सांकेतिक भाषेत MANDAR कसे लिहाल?

a) MANDAR

b) MADNAR

c) MANADR

d) MANRDA

67. चुकीचे काम करण्यास तुमचे वरिष्ठ तुमच्यावर दबाव टाकत आहेत. तुम्ही काय कराल?

a) राजीनामा देणार

b) रीतसर तक्रार करणार

c) गप्प बसून ऐकून चुकीचे काम करणार

d) वरील सर्व

68. जर + म्हणजे अ, – म्हणजे ब, × म्हणजे क, तर 36 अ 36 ब 2 ब 34 क 2 = ?

a) 71 b) 73

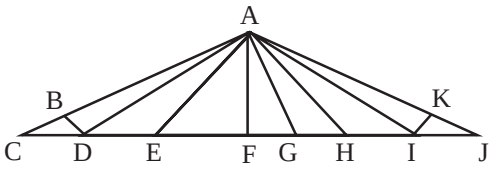
c) 72 d) 74

69. जर सांकेतिक भाषेत TABLE हे SBCMD असे लिहितात तर KING कसे लिहितात?

a) LJOH b) LOJH

c) LJOF d) JOLH

70. खालील आकृतीतील त्रिकोणांची संख्या किती?

a) 19 b) 21

c) 20 d) 22

71. खालील पर्यायांमधून कोणती व्हेन आकृती दिलेल्या तीन शब्दांमधील अचूक दर्शविते. वाघ, मांजर, कुत्रा

a) b)

c) d)

72. जर RAT हा शब्द 39 असा, CAT हा शब्द 24 असा, तर TIGER म्हणजे?

a) 60 b) 59

c) 61 d) 58

73. CATTLEFEED या शब्दात दोन किंवा अधिक वेळा आलेली अक्षरे कोणती?

a) CTE b) TEL

c) TE d) TEF

74. एका विद्यार्थ्याला मिळालेले गुण पुढीप्रमाणे आहेत. 10, 12, 20, 24, 30 तर त्याच्या गुणांची सरासरी किती?

a) 24 b) 25

c) 24.5 d) 25.5

75. वही = पेन तर ----- = खडू

a) खडू b) फळा

c) पान d) पेन्सिल

76. रिक्त जागी योग्य अंक भरा.

3	3
27	9

2	2
?	4

a) 18 b) 8

c) 9 d) 6

77. रिक्त स्थानी योग्य अंक भरा.

a) 2402 b) 2401

c) 2410 d) 2500

78. खालील पदार्थांमधून कोणती व्हेन आकृती दिलेल्या तीन शब्दांमधील अचूक दर्शविते? कावळा, पक्षी, कुत्रा

a) b)

c) d)

79. 256, ?, 1024, 2048

a) 418 b) 512

c) 564 d) 662

80. MANDARIN is MRIZWMZN, AMBASSADOR is ILWZHHZYNZ. CONSULATE is?

a) VGZOWIMLX

b) VGZOFHMLX

c) VGZMTWWXY

d) VGZOFHPQR

SECTION - B (गुण : 40)

या विभागात एकूण 40 प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला एक गुण याप्रमाणे हा विभाग 40 गुणांचा आहे. या विभागाला उणे गुण पद्धत लागू नाही.

1. Twelve times a number gives 144. The number is _____.

2. If 'Z' stands facing the sunset, in which direction will be his right hand?

3. A boy introduces a girl as the daughter of his uncle's son. How is the girl related to the boy?

4. Find missing term : A, D, G, J, ?, P

5. Find missing term : A, Z, D, W, G, ?, Q

6. Soniya has a son named Arun. Shyam is Soniya's brother. Shraddha too has a daughter named Deeksha. Shraddha is Shyam's sister. What is Arun's relationship to Diksha?

7. A man facing west, turns around to his back and starts walking and then goes to North and to his left hand direction and then again right. Finally he goes to his left. What direction is he facing?

8. IF A = 7, B = 14, C = 21, the BAT = 161, then what is PAT?

9. Find the missing term : X, T, Q, O, N : : C, G, ?, L, M.

10. Find the missing number : 12, 24, 36, ?, 60, 72

11. A girl goes to marriage, the groom is girl's grandfather's wife's granddaughter's husband. So what is the relation of girl with a bride?

12. Bullet: Gun : : _____ : Tank.

13. Germany : Europe : : Hawaii:

14. If SNIPPER is ROJQOFS the HELICOPTER is?

15. A man walks 5 meters to North, turns and walks 10 meters and again turns and walks 5 meters. Which direction is he facing if east is to his left.

16. Boat : Water : : Helicopter : ?

17. Tiger : Cub : : Cow : ?

18. Correct venn diagram for :
Linux, Microsoft, Personal Computer, Memory card

19. 13, 39, 65, 78, ?, 104

20. If ROSE is 9782, JASMINE is coded as 4185362 then which word is 915876?
    a) RASNOM
    b) RSMAON
    c) RASMON
    d) RAMSON

21. प्रत्येक फलित बिजात किती गुणसूत्रांच्या जोड्या असतात?

22. 23 व्या गुणसूत्राच्या जोडीला काय म्हटले जाते?

23. कोणता काळ मनुष्याच्या शारीरिक/मानसिक विकासाचा पाया मानला जातो?

24. साडेपाच ते सहा वर्षांत मुलांचा शब्दसंग्रह हा साधारणत: किती असतो?

25. मुख्यत: किती प्रकारचे नियम मुलांचा नैतिक विकास करण्यासाठी वापरले जातात?

26. मुलांच्या 'स्व'ची संकल्पना (सेल्फ कन्सेप्ट) कोणत्या वयापासून विकसित व्हायला सुरूवात होते?

27. मुलांच्या भावनिक विकासाचे किती टप्पे आहेत?

28. कुठल्या वयाला भांडखोर म्हटले जाते?

29. 'SOFT' या संकल्पनेचा उगम कुठे झाला?

30. जोहारी विंडोचे भाग किती व कोणते?

31. 'जी' फॅक्टर आणि 'एस्' फॅक्टर, मानसिक कार्यासाठी दोन प्रकारच्या क्षमतांची आवश्यकता कोणी मांडली?

32. बुद्धीचा त्रिमितीय सिद्धांत कोणी मांडला?

33. विविध अतिक्षमता चाचणी कशासाठी वापरण्यात येते?

34. बुद्धिगुणांक हे बुद्धिमापनाचे सूत्र कोणी सुचविले?

35. 1990 मध्ये सोलोव्हे आणि जॉन मेयर यांनी कशावर संशोधन केले?

36. भावनिक बुद्धिमत्तेचे कोणतेही दोन वापर लिहा.

37. MEIS, SASQ, ECI या चाचण्या काय मापण्यासाठी वापरतात?

38. I am right and you are wrong हे पुस्तक कोणी लिहिले?

39. रेड हॅट आणि हॅट हे कशाचे प्रकार आहेत?

40. संप्रेषण मार्गांची तीन उदाहरणे द्या.